

HUMAYO

written by PAUL EXEQUIEL DELA CRUZ

Inggit na inggit si Utoy (9) sa mga batang may pamilya. Ang tanging kasama niya ay ang asong si Nido. Iniikot nila ang Taft sa pagsampa sa mga jeep para magperform gamit ang lata ng gatas bilang tambol. Sa kamalasmalasan ay masasagaan si Utoy.

Magiging puti ang lahat. Langit. Sa harap niya ay may lalaki at babae na nakangiti. Nakaextend ang kanilang mga kamay at sabi'y, "Anak". Babalik siya sa wisyo at mapapansin niya na translucent ang kanyang katawan. Nakakadena din ang kanyang paa sa lupa. Hindi naman nito pinipigilan ang kanyang paggalaw dahil hindi naman ito nakaankla sa kahit anong bagay. Bago siya makareact ay mapapalitan ng itim na apparition ang nakatayo sa kanyang harapan.

Tatakbo siya sa takot. Dahan dahan niyang mapapansin na nagbago ang Maynila. Kita parin niya ang usual na mga building, sasakyan, at tao. Pero ngayon ay nakikisabay ang mga makukulay na maligno, engkanto at mga diwata. Ang dami ring kaluluwa na naglalakad aimlessly. Parang dalawang mundo ang nageexist concurrently. Hindi niya alam kung matatakot o maaamaze. May maririnig siyang tahol, si Nido! Hindi ito nasagasaan. Hindi niya to mahahawakan pero nakikita siya ng alaga. Maglalakad sila palayo sa mga tao dahil tahol ng tahol ang aso.

Maiinis sa kanila ang isang dwende. Sinabi nito na ipapaliwanag niya ang nangyayari kung kaya siyang turuan ni Utoy ng isang bagay na hindi pa niya alam. Itinuro ng bata kung paano gamiting tambol ang lata ng gatas. Pinaliwanag ng dwende na patay na siya at kailangan nyang mabasag ang kadena bago mag forty days o forever na siyang mastuck sa mundo. Tinanong ni Utoy kung paano babasagin ang kadena. Ayaw na siya sagutin ng dwende dahil wala ng maiturong bago ang bata. Sinabi nalang nito na pumunta siya sa Luneta dahil nandun ang kaluluwa na sasagot sa tanong nya.

Mapapadaan sila sa Paco Cemetery kung saan makikita niya sila Padre Gomez, Burgos, at Zamora. Nakiusap sila na iabot ang bulaklak ng "Nila" sa pupuntahan nyang kaluluwa.

Pagdating sa Luneta ay magugulat siya sa dami ng gustong kausapin ang kaluluwa na kayang sumagot sa tanong niya. May mga anito pa na nagsisilbing usher para hindi magulo ang pila. May mga buhay na albularyo rin na nakapaligid sa parke para dumepensa laban sa mga maligno na gustong kainin ang sikat na sikat na kaluluwa. Makakusap ni Utoy ang isang babaeng albularyo in training na si Kaya (10). Takot si Kaya sa aso. Tinatahulan naman ng aso ang bata.

Sa dulo ng pila ay makikita si Jose Rizal na nababaliw na sa disappointment sa nangyari sa Pilipinas. Walang itong pinapansin sa mga Rizalista na gusto siya makita. Si Utoy lang ang pinansin ni Rizal dahil sa dala nito na bulaklak ng "Nila" na pinagkuhanan ng pangalan ng lungsod. Pinaliwanag ni Rizal na, milyon-milyong kaluluwa ang hindi alam ang kanilang contentment at

nabuhay na walang direction. Para silang mga container na walang laman. Hindi mababasag ang kadena hangga't hindi nakikita ang kanilang reason for living o kaya'y peace of mind na nagawanya ang lahat bago humayo.

Magoofer si Kaya na samahan siya hanggang sa mahanap ang bagay na gusto niya pang gawin. Naikwento ni Utoy na mahilig siya magdrums kaya nagsuggest si Kaya na pumunta sila sa Metropolitan Theater kung saan pwede nyang magawa ito for one last time, magbabakasali na yun ang babasag sa kadena.

Mapapadaan sila sa Cityhall na punong puno ng mga kaluluwang hindi alam na namatay na sila nuong World War 2.

Punong puno naman ng diwata at kaluluwa ang Metropolitan Theatre. Nagtatanghal sila dun ng mga swarsela. Gandang ganda ang mga bata sa napanuod na musical tungkol sa kamatayan ni Hesus. Punong puno ang teatro ng mga kaluluwang na distracted at wala ng balak hanapin ang babasag sa kadena nila. Nang matapos ay mapipilit si Utoy na magaudition bilang drummer. Ang galing niya! Papapirmahin siya ng kontrata ng mga diwata. Saka lang nila marerealize na walang end date ang kontrata. Hindi na siya makakahayo sa langit. Nakakilala sila ng mga kaluluwa na gusto na ring umalis sa teatro. Naisip nila na sirain ang play. Napikon ang mga diwata. Pinakawalan nila ang isang maligno sa mga kaluluwa. Buti nalang ay nakatakas na sa teatro sila Utoy.

Ang isa sa nakilala nilang kaluluwa sa teatro ay pupunta ng Nazareno bago siya humayo. Nagbabakasali sila Utoy na mabasag ang kadena pag nakita niya rin ang santo.

Mapapansin nila na punongpuno ng lumulutang na bolang apoy ang Ilog Pasig. Dito dumadaan ang mga kaluluwang basag na ang kadena para makahayo. Mas maraming kaluluwa ang humaharag sa ilog. Gusto na nilang humayo pero hindi nila nahahanap ang babasag sa kadena.

Nang makarating sa Quiapo ay may sisipang buhay na tao kay Nido nang sumunod ito kila Utoy sa pagpasok ng simbahan. Ayaw na tumuloy ni Utoy kung hindi kasama ang alaga.

Maiintindihan niya na hindi mababasag ang kadena hangga't hindi siya makakahanap ng magaalaga kay Nido. Hindi naman pwede si Kaya dahil sa takot nga ito sa aso. Babalik sila sa Luneta para humanap ng pwedeng kumupkop sa alaga.

Sa pagbalik ay makikita nila ang malignong pinakawalan sa Metropolitan na nakaharag sa Quiapo Bridge. Muntik nang makain si Utoy kung hindi humarag si Nido sa pagatake ng maligno. Mapapatay ni Kaya ang maligno dahil sa distraction. Papagalingin rin ni Kaya si Nido. Finally ay didilaan ni Nido ang mukha ni Kaya. Nahanap na nila ang magaalaga sa aso.

Handa na si Utoy humayo.